

Samenvattingen

De openheid van de omnivoor. De sociale structurering van culturele leefstijlen in Vlaanderen

Henk Roose, Koen van Eijck & John Lievens

In deze bijdrage gebruiken we Multipele Correspondentie Analyse om de sociale structurering van culturele praktijken in Vlaanderen in kaart te brengen. Deze geometrische statistische techniek laat toe onderliggende dimensies te onderscheiden uit een grote hoeveelheid informatie over wat mensen doen en wat hen drijft. Op basis van een survey bij 2.849 Vlamingen over hun culturele deelname en disposities – wat vindt men van belang bij de keuze voor culturele activiteiten? – onderscheiden we drie structurerende dimensies. De eerste is betrokkenheid versus vertrouwdheid en toont een onderscheid tussen een open, nieuwsgierige leefstijl enerzijds en een meer huiselijke oriëntatie anderzijds. De tweede dimensie contrasteert een voorkeur voor legitieme kunstvormen met een voorkeur voor actie en avontuur. De derde as, ten slotte, weerspiegelt het onderscheid tussen een nadrukkelijke openheid jegens nieuwe of onbekende zaken versus een neutrale houding. Cultureel en economisch kapitaal hangen voornamelijk samen met de eerste dimensie, leeftijd met de tweede. De derde dimensie kan worden gerelateerd aan verschillende combinaties van sociale categorieën. De resultaten laten zien dat respondenten op uiteenlopende wijzen uiting kunnen geven aan hun openheid ten aanzien van cultuur, afhankelijk van de positie die zij innemen in de sociale ruimte. Omnivoriteit is slechts één van die uitingsvormen, passend bij jongere respondenten met relatief veel cultureel kapitaal. Onze analyses demonstreren de waarde van MCA voor het verkrijgen van een dieper inzicht in de sociale structurering van leefstijlen, waarmee de techniek een aanvulling biedt op de meer gangbare correlationele technieken.

Tussen Markt en Instituties. Is er beweegruimte voor lokale actoren bij herstructureringen in Europa?

Valeria Pulignano, Vickie Dekocker & Hanno van Eldik

Onder internationale concurrentiedruk zien bedrijven zich meer en meer genoodzaakt om herstructureringen door te voeren. De verschillende uitkomsten hier-

van hebben belangrijke tewerkstellingsgevolgen, zoals de recente voorbeelden Opel, Carrefour en AB-InBev illustreren. Internationaal vergelijkend onderzoek bestudeert voornamelijk de invloed van systemen van arbeidsverhoudingen op herstructureringsprocessen. Deze institutionele literatuur wordt door critici vaak als te deterministisch beschouwd. Dit artikel komt hieraan tegemoet door niet alleen kenmerken van de institutionele context (arbeidsmarktregime) maar ook de rol van sociale actoren (management en vakbonden) en de marktomgeving in beschouwing te nemen. De studie baseert zich op een Qualitative Comparative Analysis (QCA) van 12 casestudies in zeven landen. De bevindingen tonen aan dat de sociale actoren wel in hun handelingen worden beperkt door institutionele structuren, maar dat zij er ook actief gebruik van maken om hun belangen na te streven en de inhoud van herstructureringen mee vorm te geven.

Een survey onderzoek naar vaderlijke verbondenheid met de foetus: Wat met een mans perceptie van zijn vrouw als poortwachter?

Lore Van Gorp

Vanuit een identiteitstheoretisch kader focust deze studie op vaderlijke verbondenheid met de foetus. Vernieuwend is de aandacht voor de percepties van de toekomstige vaders van hun vrouw als poortwachter. De studie maakt gebruik van survey data (N = 187) die via prenatale infosessies in vier Gentse ziekenhuizen werden verzameld. Een multivariate lineaire regressieanalyse toont dat er geen verschil is in emotionele verbondenheid met de foetus naargelang vaders-in-wording het meeste belang hechten aan hun vaderidentiteit of aan hun werk- of partneridentiteit. De mate waarin vaders-in-wording zichzelf als verzorger zien, blijkt wel belangrijk te zijn voor hun verbondenheid met de foetus evenals hun perceptie van de manier waarop hun partner hun betrokkenheid evalueert. Het promoten van de verzorgerinvulling bij toekomstige vaders en toekomstige moeders bewust maken van het belang van de perceptie van een toekomstige vader over het poortwachtergedrag van de toekomstige moeder, lijken goede strategieën om vaderlijke verbondenheid met de foetus te bevorderen.

The Openness of the Omnivore. The Social Structuring of Cultural Lifestyles in Flanders

Henk Roose, Koen van Eijck & John Lievens

In this article we apply Multiple Correspondence Analysis to map the social structuring of cultural lifestyles in Flanders. Using survey data on cultural practices and dispositions of 2,849 people representative for the Flemish population, we are able to distinguish three underlying structuring dimensions: engagement versus disengagement, highbrow versus action and openness versus less openness. Cultural and economic capital are found to be associated with the first dimension, age with the second. The third dimension is related to different combinations of social categories. Results show that individuals express their openness to cultural practices in various and differing ways depending on the position they occupy in the social space, omnivorousness being only one of the manifestations specifically related to younger respondents with a lot of cultural capital.

Keywords: Multiple Correspondence Analysis, Bourdieu, omnivorousness, cultural capital, arts participation

Between Market and Institutions. Is there Leeway for Local Actors in Shaping Restructuring in Europe?

Valeria Pulignano, Vickie Dekocker & Hanno van Eldik

Under international market pressure, companies are increasingly forced to restructure their operations. The diverse outcomes of such restructurings have important employment implications, as illustrated by recent examples such as Opel, Carrefour and AB-InBev. Comparative research has mainly studied the influence of different industrial relations systems on restructuring processes. This institutional literature has, however, been criticised for being overly deterministic. This article aims to accommodate such criticism by not only considering the institutional context (market regime) but also the role of social actors (management

and trade unions) and the market environment. The study is based on a Qualitative Comparative Analysis (QCA) of 12 case studies in seven countries. The findings show that institutional structures do restrain social actors' behaviour but that actors also actively use these structures for pursuing their interests and shaping the content of restructuring.

Keywords: restructuring, multinational companies, institutions, local actors, QCA

A Survey Investigation of Paternal Fetal Bonding: What with a Man's Perception of his Wife as Gatekeeper?

Lore Van Gorp

Starting from an identity theoretic frame, this study focuses on paternal fetal bonding. The innovative aspect of this study lies in the attention for the perception of fathers-to-be of their wives as gatekeeper. A sample of 187 fathers-to-be, recruited in four hospitals in Ghent, is used. A multivariate linear regression analysis demonstrates that there is no difference in emotional attachment with the fetus whether fathers-to-be think of their father identity as their most important identity, or if they consider their work or partner identity as such. However, the degree in which a father-to-be sees himself as caregiver does have an influence on his emotional attachment with the fetus and so does the father's perception of his partner's ideas. Promoting the caregiver content and making mothers-to-be aware of the importance of their partner's perception of their maternal gatekeeping behavior, seem good strategies to promote paternal fetal bonding.

Keywords: paternal involvement, paternal fetal bonding, father-to-be, identity theory, maternal gatekeeping

Medewerkers aan dit nummer

Vickie Dekocker

Vickie Dekocker studeerde als licentiaat sociologie af in 2006 aan de Universiteit Gent. Sinds 2008 is ze verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, afdeling Arbeid en organisatie van de KULeuven. Haar doctoraatsonderzoek handelt over de manier waarop arbeidsrelaties in Belgische vestigingen van multinationale ondernemingen zijn georganiseerd.

Vickie Dekocker, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Parkstraat 45 bus 3601, 3000 Leuven, e-mail Vickie.dekocker@soc.kuleuven.be, tel. 016 323105.

John Lievens

John Lievens is hoofddocent bij de Vakgroep Sociologie aan de Universiteit Gent. Zijn onderzoek is gericht op kunst- en cultuurdeelname, sociale stratificatie en onderzoeksmethoden voor de sociale wetenschappen.

John Lievens, Universiteit Gent, Onderzoeksgroep CuDOS, Vakgroep Sociologie, Onderbergen 4, 9000 Gent, e-mail john.lievens@ugent.be, tel. 09 264 8348.

Valeria Pulignano

Valeria Pulignano is als professor verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, afdeling Arbeid en organisatie, van de KULeuven. Haar onderzoek richt zich op drie concrete onderzoeklijnen: 1) herstructureringen, sociale partners en multinationale ondernemingen; 2) arbeidsflexibiliteit, flexicurity en work-life balance; 3) sociaal overleg, vakbondsorganisatie en Europese ondernemingsraden.

Valeria Pulignano, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Parkstraat 45 bus 3601, 3000 Leuven, e-mail Valeria.pulignano@soc.kuleuven.be, tel. 016 323162.

Henk Roose

Henk Roose is docent bij de Vakgroep Sociologie aan de Universiteit Gent. Zijn onderzoek is gericht op de relatie tussen cultuurdeelname en sociale stratificatie, de empirische analyse van esthetische disposities en de ontwikkeling van methoden voor publiekssurveys.

Henk Roose, Universiteit Gent, Onderzoeksgroep CuDOS, Vakgroep Sociologie, Korte Meer 3-5, 9000 Gent (België), e-mail henk.roose@ugent.be, tel. 09 2649170.

Koen van Eijck

Koen van Eijck is universitair hoofddocent bij de Capaciteitsgroep Kunst- en Cultuurwetenschappen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zijn onderzoek focust

op culturele consumptiepatronen, mediagebruik, socialisatie en sociale ongelijkheid. Koen van Eijck, Erasmus Universiteit Rotterdam, ESHCC, Capaciteitsgroep Kunst- en Cultuurwetenschappen, Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam, Nederland, e-mail: vaneijck@eshcc.eur.nl, tel. + 31 (0)10 408 2461.

Hanno van Eldik

Hanno van Eldik is master in de sociologie (VUB, 2008). Hij was tot 2011 als onderzoeker verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, afdeling Arbeid en organisatie, van de KULeuven. Nu is hij preventieadviseur psychosociale aspecten bij Premed (externe dienst voor preventie en bescherming op het werk).

Hanno van Eldik, Tiensevest 61, 3010 Leuven, e-mail Hanno.vanEldik@premed.be, tel. 016 308111.

Lore Van Gorp

Lore Van Gorp is als junior research associate verbonden aan het Competentiecentrum Mens & Organisatie van Vlerick Leuven Gent Management School. Het weergegeven artikel is gebaseerd op haar masterproef in de sociologie (UGent) met dr. Wendy Christiaens als promotor. Haar huidige onderzoeksinteresses zijn sociale netwerken van expats, veranderingsmanagement, ...

Lore Van Gorp, Vlerick Leuven Gent Management School, Competence Centre People & Organisation, Reep 1, 9000 Gent, e-mail Lore.vangorp@vlerick.com, tel. + 32 9 210 9831.

Richtlijnen voor auteurs

Het Tijdschrift voor Sociologie publiceert Nederlandstalige bijdragen op het brede domein van de sociale wetenschappen. Het Tijdschrift publiceert zowel artikels (maximaal 10.000 woorden) als kortere onderzoeksnota's (ongeveer 3.000 woorden). Een onderzoeksnota focust op onderzoeksresultaten of -methoden, beschrijft de sociaal-wetenschappelijke relevantie en positie ervan en presenteert kernachtig de resultaten. Een artikel bespreekt theorie en voorgaand onderzoek, beschrijft en verantwoordt de gebruikte methode en de gegevens en draagt bij aan theorievorming, hetzij zuiver theoretisch hetzij door confrontatie van theorie(ën) en empirie. De artikels en onderzoeksnota's worden beoordeeld aan de hand van een anonieme peer review.

Artikels en onderzoeksnota's worden ingediend als elektronisch bestand (Microsoft Word). Met het oog op de anonieme peer review mag dit bestand geen enkele persoonlijke verwijzing bevatten. Het bestand omvat:

1. het eigenlijke artikel of de onderzoeksnota,
2. een abstract van maximaal 150 woorden,
3. een Engelstalige abstract (en titel) van maximaal 150 woorden,
4. Engelstalige trefwoorden (maximaal vijf).

In een tweede, afzonderlijke bestand worden voor elk van de auteurs volgende gegevens opgenomen:

1. naam,
2. personalia (maximaal 500 tekens),
3. contactgegevens (postadres, telefoonnummer, e-mailadres).

Beide bestanden worden gemaild naar tijdschrift@sociologie.be of naar de hoofdredacteur.

Praktische informatie

- Het artikel of de onderzoeksnota wordt ingediend als Word-bestand. De tekst staat in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11, interlinie 1,5.
- De paragrafen worden enkel decimaal ingedeeld. Hoofdparagrafen krijgen de nummers 1, 2, enz.; subparagrafen krijgen de nummers 1.1, 1.2, enz. Indelen tot op maximaal drie niveaus.
- Tabellen en Figuren dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd (Tabel 1; Figuur 1). Alle Tabellen en Figuren behoren een titel te dragen.
- Voetnoten dienen tot het absolute minimum te worden beperkt. Ze worden als eindnoten afgedrukt achteraan de tekst. In de tekst worden ze aangeduid door een Arabisch cijfer.
- Literatuurverwijzingen in de tekst gebruiken de auteur-jaartal-methode. In een lopende tekst wordt dat: "Merton (1957, 102) stelt dat ...". Een verwijzing buiten de tekst wordt: (Merton 1957, 102; Bellah e.a. 1985; Elster 1989a, 1989b). Bij publicaties van meer dan drie auteurs enkel de eerste auteur vermelden, gevolgd door e.a.
- De literatuurlijst wordt als volgt samengesteld:
 - Boek:
Merton, R. (1957), *Social Theory and Social Structure*. Glencoe: Free Press.
 - Artikel in bundel:
Rawls, J. (1982), Social Unity and Primary Goods, pp. 159-186 in A. Sen & B. Williams (eds.), *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
 - Artikel in tijdschrift:
Stolle, D. (1999), Onderzoek naar sociaal kapitaal: naar een attitudinale benadering, *Tijdschrift voor Sociologie*, 20(3-4), 247-281.
 - Heruitgave van een klassiek werk:
Tocqueville, A. de (1961 [1835]), *De la démocratie en Amérique*, t. I. Paris: Gallimard.
 - Website:
Myers, W. & C. Dyke (2000), *State of the Internet 2000*. Washington, D.C.: United States Internet Council (<http://usic.wslogic.com/intro.html>).

Editoriaal

| *Kurt De Wit*

De openheid van de omnivoor.

De sociale structurering van culturele leefstijlen in Vlaanderen

| *Henk Roose, Koen van Eijck & John Lievens*

Tussen Markt en Instituties.

Is er beweegruimte voor lokale actoren bij herstructureringen in Europa?

| *Valeria Pulignano, Vickie Dekocker & Hanno van Eldik*

Een survey onderzoek naar vaderlijke verbondenheid met de foetus:

Wat met een mans perceptie van zijn vrouw als poortwachter?

| *Lore Van Gorp*

SBIB

516767-2740

T-SOCIOL